

Naudota literatūra:

1. Gedutienė, R. (2017). Disleksijos archipelagas. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
2. Gedutienė, R. (2018). Disleksija – nuo įvertinimo iki įveikos. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
3. East, V., Evans, L. (2008). Vienu žingsniu. Vilnius: Tyto alba.
4. <https://www.sveikaszmogus.lt>
5. <https://www.disleksija.lt>

Lankstinuką parengė
vyr. logopedė Ingrida Prakopienė

*Pasvalio rajono savivaldybės
Švietimo pagalbos tarnyba*

Jeigu sunku išmokyti skaityti...

Patarimai tėvams

2020
Pasvalys

Jei pastebite, kad ikimokyklinio amžiaus vaikams sunku:

- * įvardinti objektus, veiksmus;
- * taisyklingai ištartį žodžius, jų neiškraipyti;
- * diferencijuoti akustiškai panašius garsus;
- * ritmingai ploti ar belsti pagal muzikos ritmą;
- * išmolti eilėraščių, dainelių, skaičiuočių;
- * susikaupti atliekant užduotis;
- * paeiliui prisiminti įprastinę seką: abėcėlę, savaitės dienas, mėnesius;
- * išmolti skaičiuoti iš eilės – ypač atbuline tvarka;
- * prisiminti asmeninius duomenis: gimimo datą, adresą, telefono numerį;
- * prisiminti ir rišliai papasakoti dienos įvykius atitinkama tvarka;
- * suprasti, prisiminti ir įvykdyti kelių dalių žodines instrukcijas;
- * teisingai apsirengti, užsisagstyti sagas ir pan.;
- * teisingai apsiauti batus, užsirišti raištelius;

Patarimai tėvams

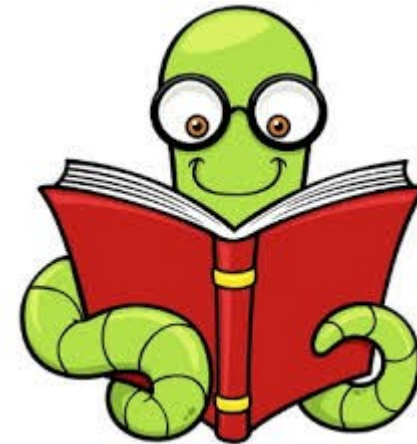
- * Nekaltinkite nei vaiko, nei savęs dėl disleksijos sutrikimo.
- * Padėkite vaikui suprasti, kas yra disleksija.
- * Supažindinkite vaiką su žymiais žmonėmis, turėjusiais disleksijos sutrikimą, tokiais kaip Albertas Einšteinas, Tomas Edisonas, Leonardas Da Vinčis, Pablas Pikasas, Orlando Blumas ir pan. Tai padės suprasti, kad disleksija toli gražu ne kliūtis pasiekti tai, apie ką vaikas svajoja.
- * Stenkitės kuo dažniau pastebėti ir pagirti net ir pačius mažiausius vaiko pasiekimus, taip sustiprinsite jo pasitikėjimą savimi.
- * Nesitikėkite tobulumo. Nors truputį geriau jau yra gerai.

Disleksija

Skaitymo sutrikimas – sunkus, ilgą laiką trunkantis skaitymo išmokimo, gebėjimo skaityti ir suprasti skaitomus žodžius sutrikimas, nepaisant tinkamo mokymo, adekvataus intelekto bei sociokultūrinių sąlygų.

- * Vaikų su skaitymo sutrikimu bendrasis intelektas yra normalus.
- * Jiems būdingas didelis intelektinių gebėjimų ir skaitymo bei rašymo pasiekimų neatitikimas.
- * Skaitymo sutrikimu nelaikomi laikini, praeinantys skaitymo ir rašymo sunkumai.
- * Skaitymo sutrikimo priežastimi negali būti sensoriniai sutrikimai.
- * Atmetami blogo skaitymo atvejai, kylantys dėl netinkamo mokymo (nekompetentingo mokymo, mokyklos nelankymo ir pan.) ar sociokultūrinių veiksnių (vargingų gyvenimo sąlygų, kultūros ir ugdymo stokos ir pan.).

- * išmokti naudotis peiliu ir šakute bei tvarkingai valgyti (dažnai išlaisto ar išbarsto maistą ant stalo);
- * taisyklingai laikyti ir valdyti pieštuką bei žirkles;
- * spalvinti neperžengiant nubrėžtų linijų;
- * Išmokti skirti kairę bei dešinę pusę;
- * sugauti, mesti ar atmušti kamuolį, nes sudėtinga rasti tinkamą rankų padėtį.

Pradėjus mokytis skaityti, būdingi

Žodžių skaitymo sunkumai:

- * raidžių, skiemenų praleidimai, keitimas, pridėjimas;
- * raidžių formos apvertimas, sukeitimas;
- * eiliškumo žodyje ir skaitymo krypties reversija;
- * ribotas visuminis regimasis žodžių atpažinimas;
- * klaidingai skaitoma žodžio pradžia spėjama žodžio pradžia;
- * perskaičius žodžio pradžią, neteisingai spėjama kita žodžio dalis;
- * skaitant nesivadovaujama tekstinėmis užuominomis ir klaidingai kirčiuojama.

Sklandaus skaitymo sunkumai:

- * skaitoma paraidžiui arba skienuojant;
- * skiemenų, žodžių ir žodžių junginių kartojimas;
- * labai lėtas arba greitas skaitymo tempas;
- * nepaisoma žodžio, sakinio ribų, skyrybos ženklų;
- * pametamas skaitomas žodis, eilutė.

Pagalba

- * Vaiko/ mokinio, turinčio sunkumų mokantis skaityti, problemos turi būti tinkamai įvertintos.
- * Pradinis įvertinimas gali būti atliktas ugdymo įstaigoje, tačiau tikslesnis – psichologinėse-pedagoginėse tarnybose/švietimo pagalbos tarnybose specialistų komandos, sudarytos iš psichologo, specialiojo pedagogo, logopedo, neurologo.
- * Rekomenduojama specialioji pedagoginė pagalba, apimanti specialiojo pedagogo ir logopedo pagalbą.
- * Gali būti rekomenduojama psichologo pagalba, psichologinio augimo ar asmenybės formavimosi sunkumams įveikti (menku savęs vertinimu, nerimastingumu ir kt.)

Trys svarbiausi veiksniai, padėsiantys disleksiją turinčiam vaikui: mokytojų, tėvų ir visos mokyklos bendruomenės supratimas, mokymo programų pritaikymas ir komandinis mokytojų, tėvų ir specialistų darbas.